

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr  
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 276.

Ljubljani, v sredo 2. decembra 1891.

Letnik XIX.

## Pravičnost pred statistiko.

Statistika je véda, katera skoro vselej govori resnico, kajti lagati ne morejo trdne številke. Številke so sicer neme, v zvezi temu govoré povsem jasno. Vprašajte te številke, kako pravično smo zastopani Slovence v državnem zboru in so li opravičene pritožbe naše gledé nepravičnosti in terjatev za spremembo volilnega reda. V podstavo nam je razprava o poslednjih državnozbornih volitvah, katero je objavil nemški liberalcec dr. F. Schmid v statističnem mesečniku.

Občanskega prebivalstva po kraljestvih in kroninah, zastopanega v državnem zboru, je po poslednjem ljudskem štetju 23.708.062 duš. Kakor decemberska ustava iz leta 1867 ustanovlja, voliti je za te stanovnike 353 poslancev v državni zbor. Izmed teh 353 poslancev pripada 85 na veleposestvo, 110 na mesta, 27 trgovskim zbornicam in 131 kmetiskim občinam.

Pri poslednjih letošnjih volitvah v državni zbor bilo je volilcev: 5402 v veleposestvu, 5.292.800 v mestih, 583 v trgovskih zbornicah in 18.415.262 v kmetiskih občinah. V veleposestvu spada namreč 1 poslanec na 63 volilcev, po mestih na 48.116, v trgovskih zbornicah na 22 in v kmetiskih občinah na 140.651 volilcev. To se nazivlje pri nas — ravnopravnost!

Če se opira zastopanje v parlamentu na načelo družbinskih koristij, ne more se ničesar ugovarjati primernemu zastopanju veleposestva. Kar je pred njim in za njim, kakor dokazujejo napominane številke, tu prestane pravičnost, tu vlada zloglasna volilna geometrija, katera ugaja industriji in trgovini, odrivajoč kmetске občine in rokodelstvo.

Nepravnost v zastopanju v državnem zboru je pa tudi jasna, če primerjamo številke poslancev, odločenih vsakemu kraljestvu ali deželi, s številom stanovništva. Povprek spada jeden poslanec na 67.162

duš od vsega prebivalstva kraljestev in dežel, zastopanih v državnem zboru. V istini pa zavzema prvo mesto v vrsti kraljestev in dežel, kakor so jim odkazani poslanci, Solnograško, tu spada jeden poslanec na — 34.385 stanovnikov. Na to sledé: Predaljsko, Trst, Koroško, Tirole, Gorenja Avstrijska, Kranjska, Goriška in Gradiška, Štirska, Dalmacija, Slezija, Morava in Češka, kjer spada že na 63.140 stanovnikov jeden poslanec, dalje Dolenja Avstrijska (na 71.693 stanovnikov jeden poslanec), Bukovina, Istra in Galicija. V poslednjem kraljestvu spada jeden poslanec na 104.038 stanovnikov, in tako ima torej Solnograška primeroma trikrat več poslancev v državnem zboru, nego ji to v obče gre po postavi.

Očividno je, da so nemški liberalci oblažili nad vse same nemške dežele, razven Dolenje Avstrijske, s poslanci, nasprotno so pa prikrajšana kraljestva in dežele, po kojih biva, bodisi povsem ali v ogromni večini slovanski ljud.

Iz tega sledi, da je Avstrijska, večinoma slovanske narodnosti, v državnem zboru zastopana v večini po Nemcih.

Prememba volilnega reda za državni zbor, kakoršno je predlagal minole dni slovanski poslanec čast. g. dr. Ferjančič s tovariši, bila bi eminentne važnosti i za goriške in isterske Slovence, in ta je in ostane glavna zahteva vseh avtonomistiških in konservativnih strank, a to, bodisi po posamičnih kraljestvih, bodisi po slovenskih deželah, ali v celoti.

Krivica se ne godi samo posamičnim kraljestvom in deželam, temveč slovanski, osobito slovanski narodnosti, katero je zloglasna volilna geometrija, — n. pr. na Koroškem, kjer je slovanski živelj brez slov. zastopnika v državnem zboru, — potisnila v umetno manjšino. Statistika torej dokazuje kategoričnim imperativom na pravičnost, na spremembo državnozbornega volilnega reda.

## Poslano.

Gospod vrednik! Prav zelo mi vstrežete, ako v svoj velečenjeni list sprejmete naslednje vrstice:

„Slov. Narod“ poročal je v uvodnem članku o volilni reformi dne 22. oktobra t. l. čisto krivo in neresnično o mojem vedenju v volilnem odseku. Poslal sem mu torej stvaren popravek, v katerem sem brez vsakatega napada pojašnjeval razpravo volilnega odseka. Ali pošteni „Narod“ tega pojašnila ni hotel objaviti, marveč je v listnici vredništva meni odgovarjal, da mojega tako imenovanega popravka ne sprejme. Poslal sem mu torej 29. oktobra t. l. drug popravek, ki se bistveno strinja s prvim ter se od njega razlikuje samo po obliki, katera sem vravnal po določbah tiskovnega zakona, na katerega se tudi naravnost sklicuje. Mislil sem, da bo „Narodu“ morda ta oblika bolj ugajala, in ga naprosil, naj objavi moj popravek v tej obliki. Ali resnicoljubni „Narod“ tudi tega popravka ni hotel sprejeti. Vsled tega sem vložil tožbo pri deželnem sodišču ljubljanskem in naprosil gosp. dr. Papeža, da naj me pri dotični obravnavi nadomešča. Ali ko je prišlo v petek 27. novembra t. l. do sodnijske obravnave, izgovarjal se je zatoženi vrednik, da mojega družega popravka ni prejel. Ker mi ni prišlo na misel, da bi „Narod“ tajil prejem mojega pojašnila in ker vsled tega moj zastopnik ni imel v rokah dokaza, da je „Narod“ v istini prejel tudi moj drugi popravek, mu ni preostajalo družega, kakor odstopiti od tožbe, ker vsled vrednikove tajitve ni bilo objekta, zaradi katerega je bila vložena.

Nečem preiskovati, ali je pošteno pisariti neresnične reči, potem se pa na tak način odtegniti odgovornosti, prosim Vas le, da Vi objavite dotični popravek; naj svet izvé in razsodi, kako pošteno in resnicoljubno je v tej zadevi ravnal „Slov. Narod“.

Glasi se tako:

## LISTEK.

### Mozaik.

V.

Dosedaj vendar še nobeden ni spisal estetike pesnikom na korajžo. Pripomniti pa moramo, da se je že pred leti obetala slavna razprava, kaj je lepo, in da je obljuba hkrati dokaz, da se lepega spomladanskega dne obljubi cela obširna korajžna estetika. Kam vede obljuba, o tem seveda nimamo volje tukaj razpravljati, le to pristavljamo, da so nekateri obljubili bojevati boj „za vero, dom, cesarja“ in da so to tudi spolnovali, bojujoč se junaško in slavno za vero v svojo duhovitost in vsposobljenost za prvaško stolico, za dom svojega želočeka in za cesarja na papirju, srebru in zlatu. Že to se mi zdi dovolj, da pobijem predsodek, kakor bi nekateri ljudje le na vsa usta obetali, spolnili pa nič. — Tako bo tudi brez dvojbe o svojem času prikazala se razprava „o lepem“, če ni dozdevneje, da je že izšla, da pa jo do sedaj še skrivajo v „Narodni tiskarni“. Čudom bi se namreč čudil, odkod ta estetična dovršenost vsega, kar ondot izide.

Po strani sem izvedel, da je vzlasti sedem poglavij, o katerih učenjaki še niso edini gledé načel,

po katerih se imajo obravnavati. Nekateri svetujejo namreč „diplomatiško korajžo“ kot prvo načelo; drugi zopet „korajžno strahopetstvo“ in tretji so pa kar za „korajžno korajžo“. Teh zadnjih je najmanj. Ni čuda, da se v tako težkih vprašanjih, kakor se preraštevajo v omenjenih sedmih poglavjih, ne morejo zediniti niti najimennitnejši možje, kakeršnih je sedaj, kakor trdé, eden več, kakor moških na svetu.

Slavno občinstvo sodi samo:

Prvo sporno poglavje ima nalogo obravnavati o „nagoslovju“. Po zlomkovo težka tvarina! Viri so sicer že precej zbrani; mej njimi izvrstno delo „o balni toaleti Mašukulumbov“, „o pomenu gumbov za vzgojo srca“ in več drugih strokovnjaških knjig iz peresa slavnega angleškega potopisca, ki pa tudi dobro zna nemški, francoski in italijanski, po imenu „P. n. o. g. r. a. p. h. e. of the generale good“; nadalje je mej viri tudi zlata vredno delo brunnega krojaškega mojstra „Šivateljna Radikalnega“ o „zgodovini loca“ in „o pomenu žverce za slovanski narod“; dalje se jako pridno rabijo Trdinove bajke in njegovi drugi spisi, Emil Leonove novele s krampeži in brez njih in še marsikaj družega. Seveda je velike važnosti mej viri tudi Gavčeva teorija o umetnosti in Suessova pridiga o „nagoslovju“.

A vkljub tem in še drugim neštevilnim virom za nagoslovje ni bilo še mogoče doseči edinosti mej učenjaki. Dočim zastopniki korajžne korajže zahtevajo, naj se uvede na oder in tem bolj v lirčno in pripovedno poezijo vse, reci kraji, zgradbe, priprave itd., koder se nagoslovje dozdej izvaja, jim učenjaki diplomatiške korajže oporekajo, da se mora ozirati umetnost tudi na nos in na želoček občinstva, da se mora torej opustiti vse, kar bi moglo škodljivo vplivati na ta dva jako važna dela človeškega telesa.

Zastopniki korajžnega strahopetstva pa obema strankama pritrjujejo na tihem, na glas pa — molčé! Tako tedaj to poglavje še ni dovršeno.

Drugo težko vprašanje se bavi s „surovoslovjem“. Da je ta tvarina jako važna za pesnike in pisatelje na korajžo, o tem ni dvojbe. Rešeno je že skoraj popolnoma na podlagi slavnega dela doktorja Nevesekdo „Fini ton pri ciganih; po lastnih skušnjah sestavljen“, le o tem še vse stranke niso edine, je-li se morajo črnorizeci s kovanimi ali z gladkimi črevlji potiskati skozi vrata in če so poleg vrat še stopnjice, tudi po stopnjicah; — in jeli se morajo tisti žalostni subjekti, katerim naj se gotovo število palic odmeri na gotovi del života, mej proceduro naslovljati „čestita, požrtvovalna duhovščina“, ali „prokleti f...“.



## Slavno vredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani.

Prosim Vas z ozirom na § 19. tiskovnega zakona, da v Svoj list „Slovenski Narod“ sprejmete naslednji popravek gledé uvodnega članka v št. 241 z dné 22. oktobra t. l.:

Ni res, da sem jaz v odseku za volilno reformo izpraševal, kako visok bi bil za slučaj, da se uvedó, direktne volitve, volilni cenzus; marveč je res da sem se jaz izrekel za direktne volitve in zahteval za nje taka poročstva, da sta temu pritrčila tudi mladočeška poslanca dr. Brzorad in dr. Masařyk, in res je, da dotlej v volilnem odseku še niti razgovora ni bilo o volilnem cenzusu.

Ni res, da je grof Taaffe stopil pred odsek in povedal, kako se bodo delale volitve, marveč res je, da vladnega zastopnika doslej v odseku niti še bilo ni.

Na Dunaju, dné 29. oktobra 1891.

Sledi podpis.

Vsi resnicoljubni listi, celo najgrši in najpredrznejši židovski listi dunajski brez vsakere sile objavljajo njim došle popravke in dostikrat še sami od sebe popravljajo napačna poročila, katera so se kakor-koli si bodi vrnila v njihove predele. Samo „Slovenski Narod“ tako malo pozna časnikarske poštenje, da od njega napadanim ljudem skoraj ne bode preostajalo družega, kakor da mu bodo po c. kr. notarjih dostavljali popravke.

Na Dunaju, dné 1. decembra 1891.

Karol Klun.

državni poslanec.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 2. decembra.

### Notranje dežele.

**Katoliško šolsko društvo** je imelo te dni občni zbor na Dunaju. Zbralo se je nad 5000 ljudij. K zboru so prišli dunajski protiliberalni državni in deželni poslanci in mestni odborniki. Govorili so predsednik društva, dr. Kašpar Schwarz, knez Alojzij Liechtenstein in dr. Scheicher. V govorih se je odločno naglašala potreba verske šole. Kdo bi si pred desetimi leti bil mogel misliti, da bode na Dunaju kdaj kak shod, na katerem se bode govorilo in sklepalo o verski šoli. Liberalizem hitreje propada, nego se je pričakovalo. Prebivalstvo se je že dovolj preverilo, da mu sedanja mejverska šola ne donša zaželenih koristij.

**Dunajski mestni zbor** je sklenil 100% priklado na pivo in špirit. To je pa vzbudilo mejprebivalci veliko nevoljo. Županstvo se je balo izgredov, ko je bila dotična seja in je zaradi tega več policistov bilo nastavljenih, da so vzdrževali red in je liberalna gospôda mogla mirno zborovati. Z omenjenim sklepom so si pa liberalci izpodkopali vse zaupanje pri ljudstvu. Ko bi sedaj razpustili mestni zbor, zmagajo gotovo protisemiti. Prebivalstvo sedaj že vidi, kake blaginje ima od povečanja Dunaja.

**Poljski klub.** V poljskem klubu so sklenili, da se Poljaki ne udeležé debate o finančnem zakonu, ker se politični položaj ni premenil. Pri posvetovanju o položaju in pa o sestavi nove večine

so skoro vsi govorniki odločno se izjavili, da Poljaki ne vstopijo v nobeno večino, v kateri bodo tudi Hohenwartov klub. To mnenje poljskih poslancev je najbrž bilo znano že poprej levičarjem, zaradi tega so poslednji čas tako zaganjali se v ta klub, češ, kadar ta klub razbijemo, bodo se Poljaki radi ali neradi morali opreti na levo. To je tudi vedel naučni minister in zaradi tega je s svojim govorom skušal ta klub razbiti. Previdnost slovenskih zastopnikov je pa preprečila levičarske namere. Na dejamo se, da se tudi v bodoče razmere za liberalce ugodnejše ne zasučejo.

**Polkovni jezik.** „Nova Reforma“ se bavi z izjavami vojnega ministra o polkovnem jeziku in priporoča vojni upravi, naj gleda, da se iz vsake narodnosti dobi dovolj častnikov. Drugače se pritožbam v tem oziru ne dá temeljito odpomoči.

**Galicija.** Gališki deželni odbor je sklenil, da z ozirom na pomanjkljivo izobraženost prebivalstva v Galiciji ne bode predlagal, da se omeji legalizacija. Obrniti se pa hoče do vlade, naj okrajnim sodiščem naroči, da legalizujejo pisma in tako prebivalstvu prihranijo stroške pri notarjih. Morda bi bilo umestno, da bi se tudi pri nas obrnili do vlade, naj zaukaže okrajnim sodiščem, da opravljajo legalizovanja.

### Vnanje države.

**Mirovni shod.** Ko boé drugo leto razstava v Chicagu, sešlo se bode več shodov, mej drugimi tudi mirovni shod. Vsekako bode mesto Chicago primernejše za tak shod, nego je pa bil Rim. Kacega vspeha pa od taciš shodov skoro ni pričakovati.

**Srbija.** Osnovano se je podporno društvo za bosenske in hercegovske izseljence. Pri prvem zboru je bilo navzočih 35 oseb in se je nabralo 96 frankov. Osnova tega društva je nekaka demonstracija proti Avstriji, ki pa se je ponesrečila, kakor že slabi obisk prvega zbora kaže.

**Anglija.** Angleški ministerski predsednik Salisbury je na shodu konservativcev v Birminghamu obetal tako davčno reformo, da bode ž njo tudi Irceem pomagano. Priznal je pa, da sedanja angleška vlada ne vé, kako bi pomagala vsemu irskemu prebivalstvu. Prizadevala si pa bode, osnovati majhne kmetije. Svobodna trgovina škoduje kmetijstvu, temu tudi Salisbury ni mogel oporekati, ali rekel je, da pa državi donša lepe koristi. Zaradi svobodne trgovine je v Angliji in v Irski mnogo zemlje neobdelane. Irska ima v državnem zboru 13 poslancev preveč po številu prebivalstva, in misli ministerski predsednik, da bi se toliko mandatov moralo Irceem vzeti. Seveda Salisbury ni povedal, da Ircei le zaradi tega imajo relativno preveč poslancev, ker se je vsled pritiskanja angleških lordov strašno veliko ljudij izselilo. Potem je Salisbury dokazoval, da se Irceem ne more dovoliti avtonomija, ker bi se potem polagoma ocepila od Anglije. Zanjó bi se jele odcepjati kolonije. Brez kolonij pa Anglija izhajati ne more in pala bi v veliko revščino. Niti tretjino svojih ljudij bi ne mogla preživiti. Potem je pa govornik še v strašnih barvah naslikal, kako bi katoliška duhovščina zatirala Irce, ko bi Irska dobila avtonomijo. Ta govor je imel namen, liberalcem izpodkopati zaupanje, zaradi tega je pa govornik vse prečno slikal. Posebno irski protestanti se nimajo toliko bati deželne avtonomije. Da se je pa bati, da kolonije odpadejo, je resnica; ali bodo odpadle, naj ima Irska avtonomijo, ali ne, ker večno se ne bodo pustile izmolževati Angležem.

**Kitaj.** V Takovu je bilo grozno klanje. Vstaši so kristijane na strašen način morili. Majhne otroke rezali so z noži in na ognju pekli. Nune so oskrnjevali in s kiji pobijali. Katoliške duhovnike so strašno mučili. Ko je bilo mesarjenje pri kraju,

so pa visoki uradniki morilce še pogostili. Vseh vkupe je baje pomorjenih nad 300 ljudij. Vstaja se je razširila po vseh severnih kitajskih pokrajinah.

**Braziliija.** Vlada je odstavila več guvernerjev, ki se jej ne zdé zanesljivi. Zaukazala je mobilizacijo narodne garde, ker se vstaši nečejo raziti.

## Izvirni dopisi.

**Iz Zagreba, 26. novembra.\*)** Naš sabor je imel do zdaj samo dve seji. V prvi je bilo oglašanih nekoliko zajedniških postav, a za razpravljanje je domača vlada predložila postavo o pokojnini deželnih uradnikov, ogerska pa obračun mej Hrvatsko in Oggersko za leto 1888. V drugi seji je domača vlada predložila saboru na razpravljanje avtonomni proračun za leto 1892. V tej seji so bile stavljene na vlado tudi tri važne interpelacije. Posl. Pišačić je vprašal vlado, kdaj misli popolniti mesto deželnega arhivarja, kajti že od smrti poslanca Miškatičiča je to za deželo tako važno mesto prazno. Da je potreben arhivar, je nedvojbeno, če tudi je velik del najvažnejših spisov na poznat način odposlan v Pešto. Ali tudi to, kar je še ostalo, moralo bi se enkrat sistematično vrediti. Pokojni Miškatičič, ko bi bil tudi sposoben za to, ni imel časa radi prevelike politične delavnosti. Treba bi bilo tedaj arhiv izročiti strokovnjaku, ne pa zopet kakemu nesposobnemu človeku, ki bi pobiral lepo plačo le kot sinekuro, potem je zopet bolje, da ostane arhiv brez arhivarja. In tako bode tudi bržkone še nekaj časa ostalo.

Drugo interpelacijo je sprožil poslanec profesor Vrbanić radi kuhanja slivovice ter zahteval od vlade, da se zavzema za narod v tem važnem vprašanju. Predmet ta je čitateljem „Slovenčevim“ poznat, ker sem o tej zadevi pred nedavnim poročal, ko sem omenil interpelacije istega sodržaja na ogerskem saboru od poslanca Gjurkovića. Vladni listi pišejo o tem, da je bilo čisto nepotrebno interpelirati v tej zadevi hrvatsko vlado, kajti ban je v tej zadevi že storil svojo dolžnost ter se razgovarjal o tem z ogerskim ministrom poljedelstva. To je vse v redu, ali vprašanje je, bode-li pa sporazumljenje mej vlado hrvatsko in ogersko tudi v istini koristnosno za naše producente. Zakaj se ne bi o tem tudi v hrvatskem saboru razpravljalo, saj se tiče vendar ta zadeva v prvem redu hrvatskega naroda, in zastopniki njegovi imajo pravo, zahtevati razjasnjenja v takih zadevah v prvem redu le od svoje vlade, ker zajedniška vlada po navadi le nejasno in dvolično odgovarja.

Tretja interpelacija je bila pa političnega sodržaja. Poslanec Barčić je namreč vprašal vlado, kaj misli storiti radi poznatih zadev na Reki, kjer Hrvati niso že svojega življenja varni. Po zadnjem popisu, ki je pa seveda od italijanskih uradnikov samovoljno sestavljen, živi na Reki 9000 Hrvatov, in vendar nimajo nobene hrvatske ljudske šole. Gimnazija hrvatska je ogerskej vladi pravi trn v očesu, ter bi jo rada odpravila z Reke, kakor tudi hrvatski polk Jelačićev. Zdaj je prišlo pa še cerkveno vprašanje na red.

Barčić je svojo interpelacijo prav lepo in mirno obrazložil. Celó vladni listi odobravajo deloma njegov govor, v katerem je dokazal, da se Hrvati na Reki boré za svoj obstanek, da je reško vprašanje postalo iz političnega tudi narodno, kajti 9000 Hrvatov, ki so pravi reški meščani, ne da se na noben način raznaroditi. Prav žalostni so ti odnošaji na Reki, če sedi v mestnem zastopstvu devet tujcev, ki hočejo gospodariti nad pravimi domačini. Pa še kakšni so ti tujei? Italijanski irredentisti se zovejo. In ta živelj podpira ogerska vlada proti Hrvatom! Madjari morajo biti popolnem prepričani, da jih Italijani ravno tako sovražijo, kakor Hrvate radi narodnosti; privrženci so njihovi le zato, ker jih gmotno podpirajo. Ko bode ta podpora prestala, prenehala bode tudi privrženost njihova. Zatorej je Barčić dobro rekel, da je dolžnost ogerske vlade že zaradi državnega obstanka, sporazumeti se s Hrvati na Reki ter uvesti red in pravico. Ali dvojimo, da bi se kmalu odnošaji poboljšali, kajti na Oggerskem vlada zdaj pravi furor madjaricus proti vsemu, kar je slovanskega, pa so tudi že skoraj vsi časopisi napali Barčića radi njegove interpelacije, da vsa ta zadeva ne spada na hrvaški sabor, nego da je to zadeva madjarska, katero bodo oni po svoje volji rešili. Mi dobro vemo, da bode njihova volja odločila vse te zadeve, samo vprašanje je, če bode vse to čas dopustil.

\* Slučajno zaostalo. Op. vredn.

Tretje in četrto poglavje razpravlja glavne pojme o realizmu in naturalizmu. Pojmi so sicer dognani, le praksa še ni gotova. Spor je v tem, je-li se ima že v prvem razredu ljudskih šol uresti pouk „o anatomiji“ in „o skrivnih boleznih“ ali še-le v drugem. Upamo, da se bode ta zadeva, ki je za estetiko in za pedagogiko tako velike važnosti, ugodno rešila za umetnost.

Peta in šesta točka pa velja cynizmu in porcinizmu. Pri nas ju vzlasti goji „Knoblova šola“. Temu najdovršenejšemu pesniku našemu ohraniti spomin in njegove neumljive ideje razširjati mej narodom, jej je namen. Živalica, ki se slika poleg sv. Antona, je duševni genij te vleslavne šole, kateri nekoliko nasprotujejo zastopniki korajžnega strahopetstva, toda po krivici; dokler namreč korajža velja v estetiki kot glavno načelo, ostaneta tudi cynizem in porcinizem dve svetli zvezdi na leposlovnem polju.

Sedmo poglavje in zadnje mej spornimi pa obravnava „popofagijo“, — znanost, ki je v poslednjih letih priborila si mnogo zaslug v vseh strokah. Le škoda, da tu najbolj vlada „korajžno strahopetstvo“.

Pesniki na korajžo imajo vzlasti tukaj eno napako, ki pa je tudi edina, da so namreč nedosledni. Toda čemu to — ljubljenci Muz? Stopite na noge

in pokažite junaški vse čare svoje umetnosti! Izvedite popofagijo dosledno! Čemu pustite na miru tista poslopja obskurnosti in hinavstva, katerim pravijo cerkve, čemu še trpite pridige, katekizem, saj je vendar jasno: dokler bo kak katekizem na svetu, dotle bo tudi popofagija še vedno imela krutih in fanatičnih nasprotnikov. Na podlagi katekizma prorokuje goriški prerok in pisari „klerikalni kolega“, na podlagi katekizma ruje „Katoliško politično društvo“; na podlagi katekizma se vsajajo tonzurirani izpeljančki, na podlagi katekizma se ustavljajo nevedni kapelančki učenim profesorjem po naših ljudskih šolah, na podlagi katekizma ste vi in vaši somišljeniki v vedni nevarnosti. Dajte tedaj svetovati in izvajajte popofagijo dosledno, pričeni pri korenini!

Dixi — in vendar se bojim, da še vedno ne prodere mala in slaba stranka „korajžne korajže“. — Zakaj ne? Jaz si ne upam odgovarjati; Cicero pa govori (In Cat. II. 10) o korajžnih svoje dóbe, „quorum omnis industria vitae et vigiliandi labor in antelucanis coenis expromitur“, češ, da nimajo druge korajže, „nisi quod nudi in conviviis saltare consueverunt“.

M. V.



## Mestni zbor ljubljanski

je imel sinoči sejo. Zupan Grasselli se pričelkom dnevnega reda spominja pomenljivega dne, ko je dne 2. decembra 1848 naš presvetli cesar nastopil vladu in ob štiridesetletnici svojega vladanja ustanovil toliko dobroteljih naprav, da se bodo še pozni rodovi spominjali njegove dobrotljivosti. Letos kalí ta veseli spomin žalostna smrt v cesarski rodovini, namreč nadvojvode Henrika. Kakor sploh vsi narodi, tako tudi ljubljansko prebivalstvo čuti globoko sočutje, katero hoče z dovoljenjem mestnega zastopa župan izraziti potom e. kr. deželnega predsedstva. Mestni odborniki so stojé glasno pritrdili tem besedam.

Nato sta hišni posestnik in gostilničar gosp. Stefan Francot, in hišni posestnik in cerkvenik pri sv. Petru, g. Janez Benedikt, naredila slovesni obljubi kot meščana in dobila meščanski diplomi. (Slavni mestni magistrat naj bi pač popravil vsaj dve prehudí slovnični napaki v diplomí, ki je sicer jako lično izdelana. Op. por.)

V mestni šolski svet sta bila za dōbo šest let izvoljena mestna odbornika dr. Tavčar in notar Gogola.

Dr. vitez Bleiweis v imenu policijskega odseka poroča o prošnji patrijotičnega deželnega pomočnega društva, da se mu prepusti o vojnem času mestna bolnišnica za silo.

Mestni zastop je pritrdil nasvetu, da se prošnji ugodi s pogojem, da se mora izprazniti, kadar bi je mesto potrebovalo ob nalezljivih boleznih.

Odbornik Hrasky še dostavi, naj se vodovodno ravnateljstvo peča z vprašanjem o nepeljavi vode v to bolnišnico. — Sprejeto.

Odbornik Žagar v imenu policijskega odseka poroča o prošnji ljubljanskega kožedirca, naj se mu določi pristojbina od onih vjetih psov, kateri se vrnejo gospodarjem po naročilu magistratovem. Debate so se udeležili odborniki: Kunc, dr. Stare, Velkoverh, Hribar in Valentinčič. Konečno je bilo sklenjeno: a) Za pse s staro marko, vjete meseca marca in po naročilu magistratovem izpuščene v 48 urah plača se kožedirca 1 glđ; b) za pse s staro marko, ponarejeno marko ali brez nje vjete od 1. aprila do konca leta, se plača 2 glđ.; c) mestnemu magistratu se naroča, da te določbe občinstvu primerno naznani.

Gosp. župan pri tej priliki omeni, da se boče sploh ostreje postopalo proti onim, ki vodijo pse v gostilne in kavarne.

Odbornik dr. Majaron poroča o g. Kleina samostalnem predlogu gledé skladišča za drva. G. Klein je v svojem predlogu načelno izrekel, da se morajo vsa drva zmeriti v pričo magistratnega organa, ločiti slaba od boljših drv itd. Poročevalec naglaša, da je to nemogoče in tudi ne v korist občinstvu, ker bi se manj drv vozilo v mesto in bi zopet prekupovalci dražili drva itd.

Ko se je še odbornik Velkoverh izrekel proti temu, je bil predlog g. Kleina odklonjen.

Odbornik dr. Staré v imenu stavbinskega odseka poroča o prizivu hišnega posestnika gosp. Lahajnerja zaradi neke pritožbe sosedu gosp. Jos. Bahovca. Po daljšem razgovoru je bil priziv odklonjen.

Pri tej priliki odbornik Hribar izraža željo, naj se vendar snide kedaj odsek za kanalizacijo. Župan odgovori, da se bode to po novem letu zgodilo. (Konec sledi.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. decembra.

(Presvetli cesar) je krajnemu šolskemu svetu pri Novi cerkvi za opravo nove šole in krajnemu šolsk. svetu v Runcu v pol. okraju ptujskem za novo šolo daroval po 100 glđ.

(Štajerski deželni odbor) je odgovoril na vprašanje vlade, ali je zadovoljen, da se letos ne snide deželni zbor, da vlada začasno pobira davke v dosedanji meri za prvo četrtletje 1892 in dež. zbor skliče začetkom februarja, da temu nasvetu ne pritrdi, temveč želi, da se snide deželni zbor za jeden dan, in sicer 29. t. m., ter začasno dovoli davke.

(Katoliškemu tiskovnemu društvu) pōdaril je čast. g. Henrik Dejak z Vrhpolja v pospeševanje družbenih namenov 50 glđ. Bog živi velikodušnega dobrotnika!

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela 225 glđ. 20 kr. kot donesek za leto 1891. čč. družbenice

„Prve šentpeterske ženske podružnice v Ljubljani.“ — Zajedno nas je zradostilo poročilo, da je število družbenice naraslo na 91, tako da je sedaj 16 ustanovnic, 71 letnic in 4 podpornice. Slava jim!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kmetijska podružnica) se je minolo nedeljo osnovala za hrenoviško župnijo na Notranjskem. Oglasilo se je takoj 33 udov. Obširnejši dopis jutri.

(Iz-pred porotnega sodišča.) 21letni kmečki fant Jakob Őrne iz Most, ki je v noči od 20. na 21. dan septembra ubil Jožefa Hlebša, je bil obsojen v ponedeljek od tukajšnjega porotnega sodišča na 3 in pol leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom. — 16letni pekovski učenec Anton Bežek iz Kranja je bil včeraj obsojen zaradi hudo delstva tatvine na 15 mesecev težke ječe, poostrene vsak mesec s postom. — Alojzij Grošelj, ki je meseca oktobra v Radomljah zažgal neki kozolec, je bil obsojen na pet let težke ječe, poostrene s postom vsak mesec.

(Gorostasua budalost.) Znani celovski list „Freie Stimmen“ je nedavno objavil članek o ljudskem štetju, v katerem s številkami dokazuje, da slovenski jezik nikjer ne narašča primerno s številom prebivalstva, na Koroškem in Štajerskem pa celo nazaduje. V tem ima člankar pravo, ali temu je kriva rubrika „občevalni jezik“. H koncu pa pravi: „Narod, kakor slovenski, katerega je vlada nad deset let bōžala in na vsak način pospeševala in kateri je pokazal tako malo napetosti, da se njegov jezik ne razširja v primeri z naraščanjem prebivalstva, nema pravice do imena „narod“, s katerim mora računati prihodnjost. Ker umetno slovenjenje ni imelo povoljnega vspeha, zdi se nam, da so resnične poslanca Dumreicherja ostre besede: Vlada si je navalila kletev smešnosti, ko je Slovencem pripomogla do slovestva.“ — Ko bi bilo slovensko slovstvo odvisno od vladne milosti, potem bi je pač mogli zavezati v robec.

(Šentjakobsko-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani — je imela dne 29. nov. svoj občni zbor pri Virantu. Prvomestnik g. Fran Papež pozdravi navzočne ter omenja vzroka, zakaj že poprej v zmislu društvenih pravil ni bil sklican občnega shoda — to so bile politične razmere, ki so kolikor toliko uplivala tudi sploh na društveno življenje v naši prvostolnici. — Naznanja, da se je dan poprej podružnični blagajnik g. Kalan odpovedal odborništvu ter predlaga, naj se mu izreče zborova zahvala za dosedanjo trudoljubivost, kar se je tudi soglasno sprejelo. Današnji zbor ima torej nalog izvoliti načelnístvo, oziroma spopolniti ga; istotako mu je izbrati dva pregledovalca računov, ki naj prihodnjemu zboru poročata o dosedanjem denarnem stanju podružnice. G. dr. Kapler in drugi člani po kratkem razgovoru nasvetujejo, naj se dosedanji stari odborniki zopet izvolijo in kot nova še gg. župnik Vrhovnik in okrajni tajnik Pichler. Načelnístvo je torej sestavljeno tako: Prvomestnik odvetnik dr. Fran Papež, podpredsednik šolski vodja Andrej Žumer; zapisnikar okrajni tajnik Josip Pichler, njega namestnik hišni posestnik Karol Lahajner; blagajnik trnovski župnik Ivan Vrhovnik, njega namestnik stolni vikar Mavricij Šarabon. — Pregledovalca računov: deželni blagajnik Dragotin Žagar, in šolski vodja Lavoslav Belar. Pri sledeči domači zabavi je društvo „Slavec“ pod vodstvom g. F. Stegnar-já prav primerne komade izvrstno pelo. Sploh se mora priznati, da to društvo narodne stvari prav izdatno podpira. Slava mu! Tudi dražba za lepe dobitke se je v kljub nepreobilni vdeležbi dobro obnesla. Konečno izrekamo željo, da slavno načelnístvo bodoče shode bolj objavi in osobito družbenike na primeren način povabi.

(Čitalnica v Brežicah) priredi dne 6. grudna t. l. v prostorih hotela Klembas veselico s sledečim vspeodom: 1. „Šolski nadzornik“, veseloigra v enem dejanju. 2. Petje in godba. 3. Prosta zabava. Začetek ob 1/8. uri zvečer. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Porotno obdobje za leto 1892) določeno je pri porotnih sodiščih v Ljubljani in Novem Mestu nastopno, in sicer se prične pri deželnem sodišču v Ljubljani dne 29. februarja prvo zasedanje, dne 30. maja drugo, dne 29. avgusta tretje in dne 28. novembra četrto; pri okrožnem sed. v Novem Mestu je prvo zasedanje dne 15. februarja, drugo dne 25. aprila, tretje 1. avgusta in četrto dne 7. novembra.

## Raznoterosti.

— Lakota na Ruskem. Kako strašna je lakota na Ruskem, priča pomoč, ki se deli stradaljočim. Ruski car je namreč odhodu v pomoč stradaljočim pōdaril iz svojega premoženja 50 milijonov rubljev. — Lakoto namreč trpi blizu 40 milijonov podložnih po 18 pokrajinah. Pomenljivo je, da lakoto trpé vlasti oni kraji, ki so bili poprej zakladnice žita na Ruskem.

— Zavednost in napredek pri beračih. Berači v Barceloni na Španjskem so se med sobojno dogovorili, da bodo vsi priberačene denarje po dva centima dajali na stran, da ne pridejo več v promet. To so sklenili s tem namenom, da bi jim morali ljudje dajati v prihodnje drugi najmanjši denar po pet centimov. — Kaj če ljubljanski berači to zvedó in morda tudi tako naredé z našimi polovičarji! — No, hudega se ni bati, ker so še premalo organizovani in velikodušni!

— Dvainšestdeset let izvanredni profesor. Drugi mesec praznuje devetdesetletnico izvanredni profesor Charles Louis Micheles v Berlinu. Ta mož je bil izrednim vseučilišnim profesorjem v Berlinu imenovan dne 23. novembra 1829 in je še dandanes. V 62 letih torej ni postal redni profesor, kar je gotovo nekaj nenavadnega.

— Potres v Japanu dne 28. oktobra bil je strašen. Zemlja se je tresla v 31 pokrajinah. Neko mesto ob tokaidski železnici je razrušeno; 3500 hiš se je podrlo, 747 ljudi je mrtvih. V Kanu se je podrlo 600 hiš in je 100 ljudi mrtvih. V Ogabiju je uničenih nad 2000 hiš, 700 ljudi mrtvih, 1300 pa poškodovanih. V actapskem in giskem okraju je 42.000 hiš razrušenih, 4000 mrtvih in 4000 poškodovanih; 200.000 oseb je brez strehe. Potres se je bil začel dne 28. oktobra in se je ponavljal do 5. novembra. Čutilo se je 6600 sunkov.

— Ruska literatura v inozemstvu. Letos je prvi pot odšla večja pošiljatev ruskih knjig v inozemstvo. Jeden pot se je odposlalo 46 velikih zabojev, ki so tehtali do 1500 pudov. Posebno v Angliji se zanimajo za rusko slovstvo. Posebno javne in privatne knjižnice kupujejo ruske knjige.

## Telegrami.

Dunaj, 2. decembra. S cesarskim patentom je nižjeavstrijski deželni zbor sklican na 9. dan decembra. — V avstrijski delegaciji je predsednik Schönburg izrazil globoko sožalje povodom smrti nadvojvode Henrika. Vojni minister je na vprašanje Heilsbergovo o vojaškem pretepu dne 6. junija v Bruku odgovoril, da so bili po preiskavi dotičniki kaznovani.

Budimpešta, 1. decembra. Uradni list je objavil imenovanje sekcijskega načelnika naučnemu in bogočastnemu oddelku deželne vlade, dr. Speveca, načelnikom septemviralnega stola in vseučilišnega profesorja dr. Kršnjavi-ja sekcijskim načelnikom naučnemu in bogočastnemu oddelku.

Pariz, 1. decembra. Francoska vlada je z ozirom na preganjanje kristijanov na Kitajskem naročila svojim zastopnikom, naj nagovarjajo vlade, da skupno postopajo v tem oziru.

## Tuji.

30. novembra.

Pri **Maliču**: Löhrl, potovalec, in Reitler, trgovec, z Dunaja. Kette, inženér; Ballis, trgovec z lesom, z Vrhniko. — Povše, dekan, iz Ribnice.

Pri **Stonu**: Schlessinger, Ferner, trgovec; Ernst, gledališki igralec; Lustig in Blau, potovalec, z Dunaja. — Beck iz Pariza. — Vitez Stumer, e. in kr. generalmajor, iz Grada. — dr. Ivanič, duhovnik, iz Trsta. — Neimanič, kapelan, iz Kostanjevice. — Prevendar, trgovec, iz Zagreba.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ceiner, zidar, iz Vidna. — Pater, zidar, iz Bescutte. — Pfeifer z rodbino iz Postojne. — Macoratti, tovarnar, iz Beljaka.

Pri **avstrijskem caru**: Friedt iz Pasave. — Hanischek, stotnik, iz Gorice. — Geiger, davkarski nadzornik, s soprogo, s Krškega.

## Umrli so:

26. novembra. Neža Snoj, delavka, 27 let, Florjanske ulice 36, jetika.

27. novembra. Vencel Sušnik, bivši gostilničar, 67 let, Truberjeve ulice 1, kap.

28. novembra. Elizabeta Dolinar, zasebnica, 40 let, Kongresni trg 6, plušnica.

29. novembra. Matilda Florjančič, krojačeva hči, 2 dni, Stari trg 11, božjast. — Andrej Perko, delavec, 73 let, Ulice na Grad 12, marasmus.

30. novembra. Ivan Jančar, delavčev sin, 7 mesecev, Lončarska steza 12, convulsiones.

V bolnišnici:

25. novembra. Janez Suhadobnik, delavec, 23 let, jetika.

27. novembra. Ivan Pečeh, dninar, 46 let, cachexia &



febri intermitente. — Barbara Ceglar, gostija, 54 let, marasmus senilis.

28. novembra. Ivana Jerman, dekla, 18 let, legar.

### Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v 1000
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		738.4	2.8	sl. szpad	oblačno	
12. u. pop.		738.4	5.4	sl. zapad	"	0.00
9. u. zveč.		739.0	4.2	"	"	

Srednja temperatura 41°, za 2-7° nad normalno

### Uradna informacija c. in kr. avstro-ogrskega generalnega konzulata v Novem Yorku.

Deželno sodišče v Trstu prosilo je c. in kr. avstro-ogrski generalni konzulat v Novem Yorku uradnega poročila o solidnosti zavarovalnice „MUTUAL“. Konzulat je odgovoril z dopisom dno. Novi York, dne 2. junija 1891, št. 1031, in sicer nastopno:

„Slavnemu c. kr. deželnemu sodišču v Trstu. Na cenjeni dopis z dne 12. m. meseca, št. 249/2245, čast mi je slavnemu sodišču o „Mutual Life Insurance Company“ javiti to-le: . . . Dne 1. januarja 1890 izkazalo je omenjeno zavarovalno društvo pravoveljavnih zavarovalnih pogojev v znesku Doll. 565,839.387 in imelo premoženja v gotovini Doll. 135,638.539 (gld. 339,096.376). Glede premoženja ne nadkrilja te družbe nobena druga. . . „Mutual Life Insurance Company“ je jedna najsolidnejših in najboljše delujočih v Zedinjenih državah in najznamemitejša zavarovalnica na svetu.

(3-3)

C. in kr. konsul:

*Palitschek pl. Palmforst l. r.*

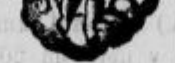
Glavno vodstvo za Avstrijo: na Dunaju, l. Lobkowitzplatz.

Glavni zastopnik za Kranjsko:

**ALOJZIJ LENČEK** v Ljubljani, Sv. Jakoba trg.

### Kotranaste kroglice proti kataru.

Ustavijo kašelj in hripavost, razkrojé sliz, rabijo se z najboljšim vspehom proti vsem težavam dihal. Te kroglice, ki pomirujejo in mehčajo, morejo se posebno onim priporočati, ki pri svojih poslih in dolžnostih potrebujejo jasen in močan glas, kakor cerkveni govorniki, učitelji, pevci itd. — I škatla 25 kr., 10 škatel 2 gld.



Piccolijova lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1)

Ravnokar je izšla v novi kaj lični izdaji molitvena knjižica z naslovom:

### Stežica v nebesa.

Bukvice pridnim otrokom mesto podobic.

Izdala in založila J. in Z.

Četrtri natla.

Radl primerne vsebine za otroke ves kaj prikladna knjižica velja pol trdo vezana samo 10 kr. komad. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

### Sv. Nikolaja in Božično darilo.

### Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-2

devetdnevna, oziroma šestnedelna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal Jan. Smrekar,

katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.



Cenilniki zastoj in franke.

Največja zaloga šivalnih strojev

(1410) **JAN. JAX,** (1906)

LJUBLJANA,

Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki se (1410) dovoljujejo. (30-23)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno trajno in ceno.

### Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

### A. PAICHEL,

(1363) 24 zobozdravnik (6)

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

### Velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom!

Usojam si opozoriti velečast. duhovščino in sl. cerkvena predstojništva, kakor tudi posamezne osebe, katere želé darovati kakej župni cerkvi ali podružnici, kapeli itd., na svojo

### izborna veliko zalogo

vsakovrstnega

### cerkvenega orodja in posode

sploh vseh v mojo obrt vstevajočih se cerkvenih potrebščin ter uljudno vabim na ogled iste. Dela izvršena so v istini povsem krasno.

Ker mi nedostaje prostora, prodajem vso zalogo

po prav nizki ceni.

Vsa naročila od od najpriprostejše izdelanega svečnika do najfinejše umetno izvršene monštrance in raznega drugega orodja izvršim v najkrajšem času po nizki ceni.

Da si more omisliti tudi najrevnejša župna ali podružna cerkev potrebnih stvari, dovoljujem izredno ugodne plačilne pogoje.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

**Leop. Tratnik**

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 27.

(1)

### Novo urejeno gostilno

s kegljiščem

na Rimski cesti št. 20,

prej „pri lovcu“

priporočam sl. občinstvu iz mesta in z dežele. Točim pristna dolenska vina in vedno sveže pivo; dobiti so okusna gorka in mrzla jedila. Postrežba je točna in prijazna.

Na razpolago je posameznim partijam in večjim družbam za kurjavo prirejeno krito

kegljišče.

V obilni obisk se priporoča velespoštovanjem

*A. Lindner.*

(1480) 3-2

### Dunajska borza.

Dne 2. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	107 " 65 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 85 "
Akcije avstro-ogrske banke, 600 gld.	1002 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	275 " 50 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 34 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 85 "

Dne 1. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	133 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	145 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	177 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2 %	99 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	184 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 30 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	51 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2762	50 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 13 "
Laških lir 100	45 " 50 "

### MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posejila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

### Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dne 29. decembra!

Glavni dobitnik 100.000 gld. v gotovini.

Jedna srečka 2 gld.

5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50